

İNSAN TAŞIMAK ÜZERE TASARIMLANAN KABLOLU TAŞIMA TESİSATI YÖNETMELİĞİNE (2000/9/AT) GÖRE ÜRETİCİLERİN SORUMLULUĞU VE PİYASA GÖZETİMİ DENETİMİ FAALİYETİ

Gül BOCUTOĞLU DÖLEK
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Sanayi Genel Müdürlüğü
Asansör ve Teleferik Şubesi, 0.312.2860365/2526
gul.dolek@sanayi.gov.tr

ÖZET

Avrupa Birliği tarafından 1985 yılında, Avrupa Topluluğunda malların serbest dolaşımını kısıtlayan tüm engellerin kaldırılmasına yönelik olarak Yeni Yaklaşım Politikası geliştirilmiştir. Bu yaklaşım, uygulanan Avrupa Standartlarını zorunlu olmaktan çıkarıp, ihtiyari konuma getirmiştir. Yeni Yaklaşım Politikasının temel amacı, insanların ve hayvanların sağlık ve güvenliği, tüketici ve çevrenin korunmasıdır.

Yeni Yaklaşım Direktifleri "Ürünlerin CE işareti" taşınmasını zorunlu kılmakta olup, İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kabloolu Taşıma Tesisatı Yönetmeliği (2000/9/AT), Yeni Yaklaşım Direktifi kapsamında yer almaktadır. Bu yönetmelik gereği, eğer kabloolu taşıma tesisatı EN standartlarına uygun yapılmış ise ve yönetmeliğin temel gereklerini karşılıyorsa, söz konusu tesisat güvenli kabul edilmektedir.

Yeni Yaklaşım Direktifine göre güvenli ürün; kullanım süresi içerisinde, normal kullanım koşullarında risk taşımayan veya kabul edilebilir ölçülerde risk taşıyan ve temel gerekler bakımından azami ölçüde koruma sağlayan ürünü ifade etmekte olup üreticinin en önemli sorumluluğu piyasaya güvenli ürün arz etmektir. Piyasa arz edilen ürünün güvenli olup olmadığının tespitine yönelik gerçekleştirilen piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin yürütülmesinden ise, yetkili kuruluşlar sorumludur. Bu doğrultuda, Kabloolu Taşıma Tesisatlarına yönelik piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti Bakanlığımız tarafından yürütülecektir. Bu süreç, İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kabloolu Taşıma Tesisatı Yönetmeliği'nin (2000/9/AT), 19 Temmuz 2009 tarihinde zorunlu uygulamaya girmesi ile başlayacaktır. Bu çalışmada, üreticilerin sorumlulukları, İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kabloolu Taşıma Tesisatı Yönetmeliği (2000/9/AT) kapsamındaki temel gerekler ve Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilecek piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri hususlarında genel bilgilendirme yapılmıştır.

1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

1.1. GENEL

İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kabloolu Taşıma Tesisatı Yönetmeliğinin amacı, kişileri taşımak üzere tasarımılanan kabloolu taşıma tesisatlarının, güvenlik aksamlarının ve alt sistemlerin tasarım, yapım ve hizmete girmelerine dair asgari güvenlik kurallarının belgelendirilmesini, işaretlenmesini ve piyasaya arz edilmelerini

sağlamaktır. Ürünün piyasaya arzından sonra ise piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti başlayacaktır.

Piyasa gözetimi ve denetiminin amacı ise, piyasadaki ürünlerin güvenli olup olmadıklarının tespiti ve eğer güvensizlik söz konusu ise gerekli önlemlerin alınması yönündedir. Piyasa gözetimi ve denetiminin temel aktörleri, üretici firmalar, yetkili kuruluşlar ve uygunluk değerlendirme kuruluşlarıdır. Kablolu taşıma tesisatlarına yönelik gerçekleştirilecek piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu yetkili kuruluş, Sanayi ve Ticaret Bakanlığıdır.

Piyasa gözetimi ve denetimi, ürünün piyasaya arzı sonrası yürütülen bir faaliyet olup, belge ve işaret kontrolü, duysal inceleme, şüphe durumunda test yaptırılması şeklinde yürütülmektedir. Ancak öncelikli iş, denetçiler tarafından, denetlenecek ürünün hangi direktif kapsamına girdiğinin tespit edilmesidir.

1.2. İNSAN TAŞIMAK ÜZERE TASARIMLANAN KABLOLU TAŞIMA TESİSATI YÖNETMELİĞİNE (2000/9/AT) GÖRE PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİNE TABİ TUTULACAK TESİSATLAR

1.2.1. Vagonları kabloyla çekilen demiryolları ve çekmenin bir ya da daha fazla kabloyla sağlandığı tekerlekler veya başka taşıma araçları üzerine monte edilmiş araçları olan diğer vasıtalar.

Şekil 1- Füniküler Sistem

1.2.2. Kabinlerinin bir veya daha fazla kabloyla kaldırıldığı ve/veya yerinin değiştirildiği teleferikler; bu kategori, gondollar ve telesiyajları da kapsar.

Şekil 2- Telesiyaj ve Gondol Sistemi

1.2.3. Uygun gereçlere sahip kullanıcıların kablo vasıtası ile çekildikleri tele-skiler.

Şekil 3- Tele-ski Tesisatı

Bakanlığımız İl Müdürlüğü denetçileri tarafından, 19 Temmuz 2009 tarihinden itibaren monte edilmiş Kablolü Taşıma Tesisatlarına yönelik piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

2. ÜRETİCİNİN SORUMLULUKLARI

Üreticinin (esas yapımıcı veya yetkili temsilci) en önemli sorumluluğu, piyasaya güvenli ürün arz etmektir. Bu doğrultuda üretici, aşağıda belirtilen prosedürleri yerine getirmelidir.

Üreticinin isteği üzerine, planlanan bütün tesisat; İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kablolü Taşıma Tesisatı Yönetmeliği'nin (2000/9/AT) Ek III 'ünde tanımlanan bir emniyet analizine tabi tutulmalıdır. Emniyet analizi, her türlü riski ortadan kaldırmak için öngörülen tedbirleri ortaya koymalı ve emniyet parçalarının ve alt sistemlerin listesini içeren bir emniyet raporu şeklinde olmalıdır.

Üretici tarafından, emniyet analizi neticesinde tespit edilen emniyet aksamlarına, (2000/9/AT) kapsamında, CE uygunluk işareti iliştilmelidir.

Üretici tarafından, emniyet aksamları ve Kablolü Taşıma Tesisatı Yönetmeliği'nin (2000/9/AT) EK I' inde belirtilen alt sistemlere yönelik, AT Uygunluk Beyanı düzenlenmelidir.

Üretici tarafından, tesisat ile ilgili detaylı bilgilerin yer aldığı teknik dosya düzenlenerek onaylayan makama sunulmalı ve bunların bir kopyası tesisatta muhafaza edilmelidir.

Tesisat, aşağıdaki Tablo 1'de yer alan ilgili uyumlaştırılmış EN standartlarına uygunsa, temel gerekleri karşıladığı varsayılacaktır. Standartlara uygunluk üretici tarafından hazırlanan teknik dosyada belirtilmelidir. Eğer üretici tesisatın tasarım ve montajını, EN standartlarını göz önünde bulundurmadan gerçekleştiriyor ise, bu durumda tesisatın ilgili mevzuatlara uygunluğunu ispatlamak zorundadır. Unutulmaması gereken husus standartların zorunlu değil, ihtiyari olması durumudur.

Üretici, denetim görevinin gereği gibi yürütülebilmesi amacıyla denetçiye görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlamalıdır. Uygun yerin bulunamadığı veya denetime uygun koşulların oluşturulmadığı durumlarda, denetçinin isteği üzerine tesisata ait tüm dosya ve belgeler denetçinin çalışma yerine getirilerek kendisine teslim edilmelidir.

Tablo – 1 İlgili uyumlaştırılmış EN standartları

No	TS EN Standardı	Kabul Tarihi	Kapsam
1	TS EN 1709	31.03.2005	Ön İşletmeye alma muayenesi, bakım, işletme, muayenesi ve kontrolleri
2	TS EN 1908	31.03.2005	Germe Cihazları
3	TS EN 1909	31.03.2005	Tahliye ve kurtarma
4	TS EN 12385-8	29.04.2005	Çelik tel halatlar-Güvenlik-Bölüm 8: Havai hatların çekilmesinde personel taşıyıcı olarak kullanılan çekme ve çekerek taşıma halatları
5	TS EN 12385-9	29.04.2005	Çelik tel halatlar-Güvenlik-Bölüm 9: Havai hatların çekilmesinde personel taşıyıcı olarak kullanılan kenetli taşıyıcı halatlar
6	TS EN 12397	31.03.2005	Çalışma
7	TS EN 12927-1	31.03.2005	Halatlar-Bölüm 1: Halatların seçim kriterleri ve uç bağlantıları
8	TS EN 12927-2	31.03.2005	Halatlar-Bölüm 2: Emniyet faktörleri
9	TS EN 12927-3	31.03.2005	Halatlar-Bölüm 3: Demetli uzun, taşıma, taşıma çekme, çekme halatları
10	TS EN 12927-4	31.03.2005	Halatlar –Uç bağlantısı
11	TS EN 12927-5	31.03.2005	Halatlar-Bölüm 5: Depolama, nakil, montaj, germe
12	TS EN 12927-6	31.03.2005	Halatlar-Bölüm 6: Iskarta etme kriterleri
13	TS EN 12927-7	31.03.2005	Halatlar-Bölüm 7: Muayene, tamir ve bakım
14	TS EN 12927-8	31.03.2005	Halatlar-Bölüm 8: Mıknatıslı halat deneyi
15	TS EN 12929-1	31.03.2005	Genel Şartlar-Bölüm 1: Bütün tesisler için kurallar
16	TS EN 12929-2	31.03.2005	Genel Şartlar-Bölüm 2: Taşıyıcı vagon frenleri olmayan ters çevrilir iki kablolu havai halatlı yollar için ilave kurallar
17	TS EN 12930	31.03.2005	Hesaplamalar
18	TS EN 13107	31.03.2005	İnşaat Mühendisliği İşleri
19	TS EN 13223	31.03.2005	Tahrik sistemleri ve diğer mekanik donanım
20	TS EN 13243	31.03.2005	Tahrik sistemleri için olandan farklı elektrikli donanım
21	TS EN 13243/AC	27.09.2005	Tahrik sistemleri için olandan farklı elektrikli donanım
22	TS EN 13796-1	27.09.2005	Taşıyıcılar-Bölüm 1: Kavramalar, taşıyıcı vagonlar, taşıyıcı frenler, kabinler, koltuklar, taşıyıcılar, bakım taşıyıcıları, çekme askıları
23	TS EN 13796-2	27.09.2005	Bölüm1: Kenetler, taşıyıcı arabalar, araç üstü frenler, kabinler, sandalyeler, arabalar, bakım arabaları, çeki askıları
24	TS EN 13796-3	27.09.2005	Bölüm 2: Kenetlerde kayma drenci

3. TEMEL GEREKLER

Yeni Yaklaşım Direktifi kapsamına giren ürünlere yönelik, üretici tarafından temel gereklerin karşılanması bir zorunluluktur.

İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kablolu Taşıma Tesisatı Yönetmeliği (2000/9/AT), Yeni Yaklaşım Direktifleri arasında yer almakta olup, üretici tarafından aşağıdaki hususların yerine getirilmesi gerekmektedir.

3.1. GENEL ŞARTLAR

3.1.1. Kişilerin Güvenliği

Kullanıcıların, çalışanlarının ve üçüncü tarafların güvenliği, tesisatların tasarım, yapım ve hizmete girmeleri için temel bir şarttır.

3.1.2. Emniyet Prensipleri

Bütün tesisatlar, aşağıdaki prensiplere uygun olarak tasarlanmalı, işletilmeli ve hizmete girmelidirler. Bu ilkeler aşağıdaki sıraya göre uygulanmalıdır;

- Tasarım ve yapım aşamalarında, riskin ortadan kaldırılması, eğer bu mümkün değil ise, riskin azaltılması,
- Tasarım ve inşaat aşamalarında, ortadan kaldırılamayan riske karşı gerekli bütün önlemlerin tanımlanması ve uygulanması,
- Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen hükümler ve önlemlerle tamamen ortadan kaldırılması mümkün olmayan risklerden sakınmak için alınması gereken önlemlerin tanımlanması ve belirtilmesi.

3.1.3. Harici Faktörlerin Değerlendirilmesi

Tesislerin güvenli olarak işletilmelerini sağlamak için, tesisin tipi, tesis edildiği arazinin doğası ve fiziksel özellikleri, yerde veya havada yakınında bulunan olası inşaat ve engeller kadar çevresi, atmosferik ve meteorolojik faktörler dikkate alınarak tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

3.1.4. Boyutlar

Tesisatlar, alt sistemler ve tüm emniyet parçaları, özellikle malzeme seçimi konusunda kabul edilen standartlara uymakla birlikte, yeterli bir emniyet payı ile, çalışmıyorken öngörülen koşullarda dahil olmak üzere ve dış etkileri, dinamik etkileri ve yorulma olaylarını dikkate alarak öngörülen tüm koşullarda hesaba katılan tüm gerilmelere dayanacak şekilde tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

3.1.5. Montaj

3.1.5.1. Tesisat, alt sistemler ve tüm emniyet parçaları, güvenli bir şekilde montaj ve yerleştirilmelerini sağlayacak şekilde, tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

3.1.5.2. Emniyet aksamları; aksamların üzerindeki uygun işaretlemelerle ya da yapım aşamasında, montaj hatalarını ortadan kaldıracak şekilde tasarlanmalıdır.

3.1.6. Tesisatın Bütünlüğü

3.1.6.1. Emniyet aksamları, İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kablolü Taşıma Tesisatı Yönetmeliği'nin (2000/9/AT) Ek III' deki emniyet analizlerinde belirtildiği gibi, parçaların çalışma bütünlüğü ve tesisin güvenliğini sağlayacak şekilde tasarlanmalı, inşa edilmeli ve her durumda bunu sağlayacak şekilde kullanılmalıdır.

3.1.6.2. Tesisat; çalışması sırasında, güvenliğini dolaylı şekilde bile olsa etkileyecek herhangi bir parça hatasının zamanında alınmış uygun bir önlem ile sorunun giderilmesi için tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

3.1.6.3. Emniyet aksamlarının programlı muayenesi için zaman aralığı, kullanım kılavuzunda açıkça belirtilmelidir.

3.1.6.4. Tesisatlara yedek parça olarak yerleştirilen emniyet aksamaları, İnsan Taşımak Üzere Tasarılan Kablolü Taşıma Tesisatı Yönetmeliği'nin (2000/9/AT) temel gereklerini ve tesisatın diğer parçaları ile sorunsuz etkileşime ilişkin koşulları yerine getirmelidir.

3.1.6.5. Tesisatta meydana gelebilecek bir yangının etkilerinin, yolcuların ve çalışanların güvenliğini tehlikeye atmaması için gereken önlemler alınmalıdır.

3.1.6.6. Tesisatı ve kişileri yıldırımın etkilerinden korumak için özel önlemler alınmalıdır.

3.1.7. Emniyet Tertibatları

3.1.7.1. Tesisatta güvenliği tehlikeye sokan herhangi bir arıza, tatbik edilebilir olduğunda, bir emniyet tertibatı tarafından tespit edilmeli, bildirilmeli ve değerlendirilmelidir. Bu, güvenliği tehlikeye sokan normalde öngörülebilir herhangi bir diğer etki için de geçerlidir.

3.1.7.2. Tesisat her zaman el ile durdurulabilmelidir.

3.1.7.3. Tesisat emniyet tertibatı tarafından durdurulduktan sonra uygun bir işlem yapılmadan tekrar çalıştırılmamalıdır.

3.1.8. Bakıma Uygunluk

Tesisat, düzenli ya da özel bakım ve onarım işlemlerinin emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesine olanak verecek şekilde tasarlanmalı ve imal inşa edilmelidir.

3.1.9. Rahatsızlık

Tesis, zehirli gazla, gürültü emisyonu ve titreşimden kaynaklanan iç veya diğer rahatsızlıkların belirtilen sınırlar içinde kalmasını sağlayacak şekilde tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

3.2. ALT YAPI GEREKLERİ

3.2.1. Yerleşim, Hız, Araçlar Arasındaki Mesafe

3.2.1.1 Tesisat; arazinin ve çevresinin özellikleri, atmosferik ve meteorolojik koşullar, yerde veya havada yakınında bulunan olası yapı ve engeller dikkate alınarak, işletim ve hizmet durumlarında ya da insan kurtarma operasyonları durumunda sıkıntı yaratmaması veya tehlike oluşturmaması için, güvenli olarak işletilmelerini sağlamak amacıyla tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

3.2.1.2. Kabloların ve araçların veya çekme tertibatlarının öngörülen en kötü çalışma koşulları altındaki hareketleri dikkate alınarak, araçlar, çekme tertibatları, raylar, kablolar vb. ve yerde veya havada yakınında yer alan olası yapı ve engeller arasında yatay ve düşeyde yeterli mesafe bırakılmalıdır.

3.2.1.3. Araçlar ile yer arasındaki maksimum mesafe konusunda; tesisin yapısı, araçların tipi ve kurtarma prosedürleri dikkate alınmalıdır. Açık araçlar için, araçlar ile yer arasındaki mesafenin psikolojik etkileri yanında düşme riski de göz önünde bulundurulmalıdır.

3.2.1.4. Araçların veya çekme tertibatlarının maksimum hızı, aralarındaki minimum mesafe ve ivmeleri ve frenleme performansları, kişilerin güvenliği ve tesisatın güvenli çalışması sağlayacak şekilde seçilmelidir.

3.2.2. Hat Boyundaki İstasyonlar ve Yapılar

3.2.2.1. Hat boyundaki istasyon ve yapılar dengeyi temin edecek şekilde tasarlanmalı, inşa edilmeli ve donatılmalıdır. Kablolar, araçlar ve çekme cihazlarının güvenli gözetimine izin vermeli ve işletim koşulları çerçevesinde güvenle yerine getirilmelerini mümkün kılmalıdır.

3.2.2.2. Tesisatın giriş ve çıkış alanları, araçlar, çekme tertibatları ve kişilerin güvenli dolaşımını garanti edecek şekilde tasarlanmalıdır. Araçların ve çekme tertibatlarının istasyonlardaki hareketi, hareketleri ile olası aktif işbirliği göz önünde bulundurularak, kişilere zarar vermeden gerçekleşebilmelidir.

3.3. KABLolar, TAHRİK SİSTEMLERİ VE FRENLER İLE MEKANİK VE ELEKTRİK TESİSATLARI İLE İLGİLİ ŞARTLAR

3.3.1. Kablolar ve Destekleri

3.3.1.1. - Kabloların veya kablolarla bağlı parçaların kopmasını önlemek,

- Minimum ve maksimum gerilme değerlerini sağlamak,

- Destekleri üzerine güvenli bir şekilde monte edilmelerini sağlamak ve raydan çıkmalarını engellemek,

- İzlenmelerini sağlamak için tüm önlemler en son teknolojik gelişmeler doğrultusunda alınmalıdır.

3.3.1.2. Kablonun raydan çıkmasını tam olarak engellemek mümkün değildir. Raydan çıkma durumunda; kişiler zarar görmeden kabloların tekrar düzeltilmesini ve tesisatın durdurulmasını sağlayacak önlemler alınmalıdır.

3.3.2. Mekanik Tesisatlar

3.3.2.1. Tahrik sistemleri

Bir tesisin tahrik sistemi, çeşitli çalışma sistemleri ve biçimlerine uyarlanmış, uygun performans ve kapasitede olmalıdır.

3.3.2.2. Yedek Tahrik Sistemi

Her tesisat enerji beslemesi ana tahrik sisteminden bağımsız yedek bir tahrik sistemine sahip olmalıdır. Ancak, emniyet analizinin yedek bir tahrik sistemi olmasa dahi insanların araçları ve özellikle de çekme tertibatlarını kolaylıkla, hızla ve güvenli bir şekilde terk edebileceğini gösteriyorsa, yedek tahrik sistemi gerekli değildir.

3.3.2.3. Frenleme

3.3.2.3.1. Acil bir durumda, çalışma sırasında izin verilen yük ve makara yapışması açısından en kötü şartlar altında tesisat ve/veya araçlar her an durdurulabilmelidir. Durma mesafesi tesisat güvenliğinin gerektirdiği kadar kısa olmalıdır.

3.3.2.3.2. Hız kesme değerleri, hem kişilerin güvenliği hem de araçlar, kablolar ve tesisin diğer parçalarının uygun hareketini sağlayacak şekilde belirlenmiş yeterli sınırlar içinde olmalıdır.

3.3.2.3.3. Tüm tesisatlarda, her biri tesisi durdurabilecek özellikte ve verimin yetersiz kaldığı zamanlarda otomatik olarak aktif sistemin yerine geçebilecek şekilde koordine edilmiş iki veya daha çok frenleme sistemi bulunmalıdır. Çekme kablosunun son frenleme sistemi doğrudan tahrik makarası üzerinde etkili olmalıdır. Bu hükümler teleskiler için geçerli değildir.

3.3.2.3.4. Tesisat, zamansız yeniden çalışmalara karşı etkili bir kelepçe ve kilitleme mekanizması ile teçhiz edilmelidir.

3.3.3. Kontrol Tertibatları

Kontrol cihazları; normal çalışma gerilmeleri ve nem, aşırı yüksek ya da düşük sıcaklık veya elektromanyetik enterferans gibi dış etkenlere dayanacak ve çalışma hatasında dahi tehlikeli durumlara yol açmayacak şekilde güvenli ve güvenilir olarak tasarlanmalı ve inşa edilmelidir.

3.3.4. İletişim Cihazları

İşletme personelinin bir biri ile her zaman haberleşmesini ve acil durumda kullanıcılara haber vermesini sağlayacak uygun imkanlar sağlanmalıdır.

3.4. ARAÇLAR VE ÇEKME TERTİBATLARI

3.4.1. Araçlar ve/veya çekme tertibatları, öngörülebilir çalışma koşulları altında, kimsenin düşme ya da herhangi bir başka risk ile karşılaşmalarına mahal vermeyecek şekilde tasarlanmalı ve teçhiz edilmelidir.

3.4.2. Araçlar ve çekme tertibatlarının donatıları, en olumsuz koşullar altında, aşağıda belirtilenlere sebep olmayacak şekilde tasarlanmalı ve inşa edilmelidir:

- Kabloya zarar verilmesi, yada
- Kaymanın, araç, çekme tertibatı yada tesisatın güvenliğini önemli derecede etkilemediği durumlar dışında, kayma.

3.4.3. Araç kapıları (arabalar ve kabinlerdeki) kapanabilir ve kilitlenebilir şekilde tasarlanmalı ve yapılmalıdır. Araç zemini ve duvarları, herhangi bir durumda yolcu yüklerine ve basınca dayanacak şekilde tasarlanmalı ve yapılmalıdır.

3.4.4. Çalışma güvenliği açısından, araçta bir operatör bulunması gerekiyorsa, aracın, teknisyenin görevlerini yapabilmesi için gerekli ekipman ile teçhiz edilmiş olması gerekir.

3.4.5. Araçlar ve/veya çekme tertibatları ve özellikle de bunların süspansiyon mekanizmaları, uygun kurallara ve talimatlara uygun olarak bunların servis hizmetini veren çalışanların güvenliğini sağlayacak şekilde tasarlanmalı ve teçhiz edilmelidir.

3.4.6. Ayrılabilir donatılarla teçhiz edilmiş araçlar için, kalkış anında, ayrılabilir donatıları kabloya yanlış bağlanmış bir aracı ve varış anında, donatıları ayrılmamış bir aracı kullanıcıları tehlikeye düşürmeden durdurmak için ve aracın düşmesini önlemek için tüm önlemler alınmalıdır.

3.4.7. Kablo yardımı ile hareket eden araçlar ve tesisatın konfigürasyonu izin verdiği ölçüde çift kablolu teleferikler, taşıyıcı kablunun kopması ihtimaline karşı, ray üzerinde otomatik fren tertibatı ile teçhiz edilmelidir.

3.4.8. Aracın bütün raydan çıkma tehlikeleri, diğer önlemler ile ortadan kaldırılamadığı hallerde, kişileri riske atmadan, aracın durmasını sağlayan raydan çıkmayı önleyici bir tertibat ile teçhiz edilmelidir.

3.5. KULLANICI TEÇHİZATI

Biniş yerlerine giriş, iniş yerlerinden çıkış ve kullanıcıların biniş ve inişleri, özellikle düşme riski olan alanlarda, kişilerin güvenliğini sağlayacak şekilde, araçların hareket ve

duruşlarına göre düzenlenmelidir. Tesisatın, çocukların ve hareket kabiliyeti düşük kişilerin taşınması için tasarlanmış olması halinde, bu kişiler tesisatı güvenle kullanabilmelidirler.

3.6. İŞLERLİK

3.6.1. Emniyet

3.6.1.1. Bütün teknik hükümler ve önlemler, tesisat, teknik özelliklerine ve belirlenmiş işleyiş koşullarına göre ve güvenli işleyiş ve hizmet talimatları ile uyumlu bir şekilde, amacına uygun olarak kullanılmasını sağlayacak şekilde alınmalıdır. Talimat el kitabı ve buna karşılık gelen belgeler, bir resmi dilde yada tesisatın inşa edildiği üye devlet tarafından antlaşmaya uygun olarak kararlaştırılan topluluk dillerinde hazırlanmalıdır.

3.6.1.2. Tesisatın işletilmesinden sorumlu olan kişiler, uygun maddi kaynaklara ve görevi yerine getirebilecek niteliklere sahip olmalıdırlar.

3.6.2. Tesisatın Hareketsizleştirilmesi Durumunda Emniyet

Tesisat hareketsizleştirildiğinde ve hızla tekrar çalıştırılmayacağı zaman, tesisatın tipine ve çevresine uygun bir zaman dilimi belirlenmesi yoluyla kullanıcıların güvenliğini sağlamak için bütün teknik imkanlar sağlanmalı ve önlemler alınmalıdır.

3.6.3. Emniyetle İlgili Diğer Özel Hükümler

3.6.3.1. Operatör Bölmesi ve Çalışma Yerleri

İstasyonlara giren hareketli bölümler, herhangi bir riski engelleyecek veya böyle bir risk söz konusu olduğunda, kazaya sebep olabilecek tesisat parçaları ile teması engelleyecek koruma cihazlarının yerleştirileceği şekilde tasarlanmalı, inşa edilmeli ve monte edilmelidir. Bu cihazlar, kolayca sökülmeyen ve etkisiz hale getirilemeyen tipte olmalıdırlar.

3.6.3.2. Düşme Riski

Ara sıra kullanılanlar da dahil olmak üzere, işyerleri ve çalışma alanları ve bunların girişleri, bu alanlarda çalışmak veya hareket etmek durumunda olan kişilerin düşmelerini engelleyecek şekilde tasarlanmalı ve yapılmalıdır. Bu yerlerde, yapının yetersiz olması halinde, düşmeleri önlemek amacı ile kişisel korunma teçhizatı için emniyet noktaları sağlanmalıdır.

SONUÇ

İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kablolü Taşıma Tesisatı Yönetmeliği (2000/9/AT) kapsamında yer alan ürünlerin piyasaya arz edilmesi esnasında, üreticilerin en önemli sorumluluğu güvenli ürün üretmektir. Güvenli ürünler, ilgili yönetmelikler kapsamında yer alan asgari temel gereklerin karşılandığı ürünlerdir. Piyasaya arz sonrası piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti başlayacaktır. Bu faaliyet yetkili kuruluşlar tarafından gerçekleştirilecektir. Faaliyet esnasında gereğine göre, belge üzerinde inceleme, duyuşal inceleme ve güvensizlik şüphesi nedeniyle test ve muayene işlemine gidilecektir. Sonucun olumlu olması durumunda ürün güvenli kabul edilecektir. Aksi taktirde, uygunsuzluk düzeyine göre yetkili kuruluş tarafından ya aykırılık tutanağı düzenlenerek süre verilmesi yoluna gidilecek yada güvensizlik şüphe tutanağı düzenlenerek test ve muayene yoluyla hizmet alımı yoluna gidilecektir. Yetkili Kuruluş tarafından aykırılık nedeniyle verilen süre sonunda, üretici tarafından aykırılığın giderilmediği durumlarda

veya güvensizlik Şüphesi neticesi gerçekleştirilen test veya muayeneler neticesinde güvensizliğin netleŐmesi durumunda 4703 sayılı ‘‘rnlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun’’ çerçevesinde üreticilere gerekli yaptırımlar uygulanacaktır. Dolayısıyla, üreticilerin bilinçli olmaları ve ilgili yönetmeliklerin gereklerini yerine getirerek tesisatı tasarlayıp monte etmeleri gerekmektedir. Çünkü odaklanması gereken gerçek amaç, insanların can güvenliğidir.

KAYNAKLAR

- (1) İnsan Taşımak zere Tasarılanan Kablolul Taşıma Tesisatı Yönetmeliği (2000/9/AT), 19 Ocak 2005/ 25705 sayılı Resmi Gazete,
- (2) Avrupa Komisyonu İŐletmeler ve Sanayi Genel Müdürlüğü VII Daimi Komite Toplantısı Sonuç Raporu 28 Ocak 2008, Brüksel